

KIHOMATO

Mikä se on ja miten siitä pääsee eroon?

Kihomadot ovat yleisiä. Kuka tahansa voi saada niitä. Hyvän hygienian maissa ne ovat tavallisimpia matoinfektioita. Kihomadot ovat yleisempiä lapsilla kuin aikuisilla.

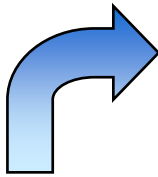
Kihomadot ovat n. 1 cm mittaisia, vaaleita ja rihmamaisia, langanpätkiä muistuttavia matoja. Niitä saattaa nähdä ulosteen pinnalla tai peräaukon lähistöllä.

Kihomato on ihmisen loinen; se ei tartu esim. kotieläimen ulosteesta tai lumesta.

Tartunta saadaan kihomadon munista, joita joutuu käsien välityksellä suuhun.

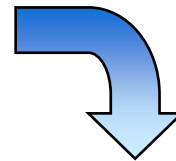
Oireina ovat peräaukon kutina ja punoitus. Usein lapsi nukkuu levottomasti ja raapii peräaukon seutua.

KIHOMADON KIERTOKULKU

YMPÄRISTÖ

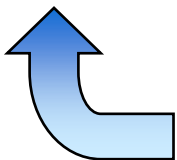
Madonmunia on kulkeutunut esim. pyyheliinoiniin, vuodevaatteisiin, leluihin, jopa lemmikkieläimen turkkiin. Madonmunat saattavat olla elinkykyisiä useita päiviä, jopa viikonkin.

PERÄAUKKO

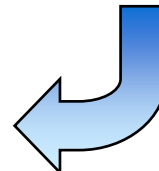
Kutinan takia lapsi raapii nukkuessaan peräaukon seutua, jolloin madonmunia joutuu paitsi vaatteisiin, myös erityisesti käsiin, kynsien alle ja helposti lapsen suuhun. Näin munan (= tulevan madon) kiertokulku jatkuu.

Kihomadon muna kulkeutuu **suuhun** mm. käsien kautta.

SUOLISTO

Suolistossa munasta kehittyy mato noin kuukaudessa. Sukukypsä naarasmato vaeltaa lapsen nukkuessa peräaukon iholle kiinnittämään mikroskooppisen pienet munansa ja palaa useimmiten taas takaisin suolistoon. Madon elinikä on noin 1-3 kuukautta.

Tartunta voi jatkua pitkään samalla henkilöllä, jos munat kulkeutuvat uudelleen peräaukon seudusta suuhun kynsien alla tai sormenpäissä.

HOITOTOIMENPITEET

Lääkehoito

- Apteekista on saatavilla PYRVIN -matolääkettä ilman reseptiä. Noudata pakkauksen mukana olevia käyttöohjeita.
- Sairastuneen lisäksi myös perheenjäsenet tulee hoitaa samanaikaisesti.
- Munat eivät kuole hoitokäsittelystä, vaan ovat tartuttavia. Siksi on tärkeää noudattaa kohdassa 2 annettavia ohjeita uusintatartunnan välttämiseksi (kts. myös kuvio kihomadon kiertokulusta).
- Lääkehoidon uusiminen on tarpeen 1-2 viikon kuluttua. Tällöin matolääke annetaan vain sairastuneelle henkilölle.

Lääkehoidon lisäksi välttämättömiä toimenpiteitä uusintatartunnan välttämiseksi

- Koska madonmunia on juuri peräaukon ympärillä, huolehdi erityisesti alapesusta ja käsienpesusta.
- **Korosta lapsillesi käsienpesun tärkeyttä.**
Kädet tulee pestä huolellisesti ainakin wc-käynnin jälkeen, ennen ruokailua ja ennen välipalan, "sipsien" ym. napostelua.
- Pidä kynnet lyhyinä ja puhtaina.
- Vaihda tablettihoidon yhteydessä alusvaatteet, yöpuku, pyyheliinat, tynnyliinat ja lakanat. Laita ne suoraan pesuun ja vältä niiden turhaa ravistelua.
- Alushousut on syytä vaihtaa kahdesti päivässä viikon ajan.
- Erityisesti makuuhuone kannattaa siivota perusteellisesti. Imuroi tai tuuleta patjat, peitot ja tynnyt. Imuroi ja pyyhi lattiat ja muut pinnat. Puhdista kosketuskohdat kuten ovenkahvat ja valokatkaisijat.
- Siivotessasi, muista myös WC-tilojen puhtaus ja siellä erityisesti hanat, vessan vetonuppi ja WC-rengas, valokatkaisija sekä oven kädensija.
- Puhdista vaipanvaihtopöytä hoidon jälkeen. Laita likaiset vaipat suoraan roskiin.
- Puhdista lelut
- Päivähoitoon tai kouluun voi mennä ensimmäisen hoitokerran jälkeen.

Ongelmatilanteissa ota yhteyttä tartuntatautiyksikköön

- ◆ terveydenhoitaja puh. 8392 3120 ma, ke ja pe klo 9-11.